

Brüssel, 14.5.2019
COM(2019) 229 final

2019/0110 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (IPEEC) raames seoses IPEECi praeguse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamisega ajavahemikuks 24. maist kuni 31. detsembrini 2019

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (edaspidi „IPEEC“) poliitikakomitees võetav seisukoht seoses rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse praeguse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamise kavandatava heakskiitmisega ajavahemikuks alates 24. maist kuni 31. detsembrini 2019.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvaheline energiatõhususalane koostööpartnerlus

Euroopa Komisjoni algatusel otsustasid G8 liikmed, Hiina, India, Lõuna-Korea ja komisjon 2008. aasta juunis luua rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (edaspidi „IPEEC“), mis peaks hõlbustama energiatõhusust suurendavate meetmete võtmist. IPEEC on arutelu-, konsulteerimis- ja teabevahetusfoorum. Viimastel aastatel on sel olnud oluline roll üldise koordineerimise tagamisel ja G20 energiatõhususprogrammi raames tehtava koostöö toetamisel. IPEEC on avatud ka teistele riikidele ning valitsustevahelistele organisatsioonidele.

24. mail 2009 kirjutasid 12 riiki, sealhulgas neli Euroopa Liidu liikmesriiki, Roomas alla rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse pädevusraamistikule (edaspidi „pädevusraamistik“), mis pidi kehtima kümme aastat (kuni 24. maini 2019).

Pädevusraamistiku punktiga 4.2 on ette nähtud, et IPEEC on avatud valitsustevahelistele organisatsioonidele ning nende liikmesus sõltub pädevusraamistiku allkirjastamisest. Sellest tulenevalt allkirjastas ja sõlmis liit selle vastavalt nõukogu otsusele 2009/954/EÜ¹.

Pädevusraamistikus on kirjeldatud IPEECi koostöömeetmeid, sellega on kehtestatud töökorraldus, määratud kindlaks kriteeriumid võimalikele uutele liikmetele ning see sisaldab üldisi sätteid muu hulgas partnerluse rahastamise ja intellektuaalomandi õiguste kohta.

Pädevusraamistikuga hõlmatud valdkondades on pädevus nii liidul kui ka liikmesriikidel. Seetõttu tuleb ühtsed seisukohad võtta kooskõlas nende vastavate pädevustega, eelkõige keskkonna ja energeetika valdkonnas.

IPEECi haldab sekretariaat, mis korraldab poliitikakomitee ja täidesaatva komitee koosolekuid. Sekretariaat pakub tuge ka olemasolevatele tööriühmadele ning korraldab suhtlust IPEECi liikmete ja laiema energiapoliitika kogukonna vahel.

Vastavalt pädevusraamistiku punktile 7.1 kehtib see raamistik kümme aastat, st kuni 24. maini 2019, kui liikmed selle tegevust ei pikenda ega katkestata.

Sekretariaat asub Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures Pariisis, Prantsusmaal. 24. mail ja 22. juunil 2009 kirjutasid 12 riiki, sealhulgas neli Euroopa Liidu liikmesriiki, Roomas alla sellekohasele memorandumile IPEECi sekretariaadi asumise kohta Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures (edaspidi „memorandum“). Rahvusvaheline Energiaagentuur kirjutas

¹ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/954/EÜ dokumentide Rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (IPEEC) pädevusraamistik ja Memorandum rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse sekretariaadi asumise kohta Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures allkirjutamise ja sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (ELT L 330, 16.12.2009, lk 37).

memorandumile alla 18. juunil 2009 ning samuti allkirjastas ja sõlmis liit memorandumi vastavalt nõukogu otsusele 2009/954/EÜ².

See memorandum kirjeldab sekretariaadi töökorraldust käsitlevaid üldpõhimõtteid ning sisaldab sätteid nii sekretariaadi personaliküsimuste ja -värbamise kui ka rahastamise ja eelarvemenetlusega seotud küsimuste kohta. Euroopa Liit annab panuse IPEECi halduskuludesse.

Memorandumi punktis 17 on öeldud: „Energiaagentuur või täidesaatev komitee võib memorandumi igal ajal lõpetada. Nad peaksid sel puhul saatma üksteisele vähemalt kaksteist kuud varem kirjaliku eelteate“. Sellest punktist järeldub, et memorandum on sõlmitud teadmata ajaks.

2.2. IPEECi poliitikakomitee

Poliitikakomitee (mida praegu juhib Euroopa Komisjon) juhib IPEECi üldist tegevust ja poliitilisi algatusi ning hindab IPEECi tööd laiemate strateegiliste prioriteetide kontekstis. Poliitikakomiteesse kuulub iga liikme kõrgetasemeline esindaja.

Poliitikakomitee kõrval on olemas täidesaatev komitee (mida praegu juhib Kanada), mis koosneb iga liikme kesktaseme esindajast ja mis võtab vastu liikmesriikide ettepanekuid ja vaatab läbi liikmeksastumise taotlused. Samuti koostab poliitikakomitee ettepanekuid töörühmadele, jälgib töörühmade edusamme, kiidab heaks iga-aastase tööprogrammi ja eelarve ning annab juhiseid IPEECi sekretariaadile.

Vastavalt pädevusraamistiku punktile 3.4 peaksid poliitikakomitee ja täidesaatev komitee tegema otsuseid konsensusel, kui ei ole ette nähtud teisiti.

IPEECi sekretariaadi seisukoht on, et poliitikakomiteel kui peaassambleel, mis koosneb kõigi IPEECi liikmete kõrgetasemelistest esindajatest, on volitus pikendada IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaega.

2.3. Poliitikakomitee kavandatav akt

Poliitikakomitee 16. koosolekul 21. veebruaril 2019 võtsid IPEECi liikmed vastu otsuse, millega pikendati IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaega 31. detsembrini 2019, ilma et see piiraks liidu seisukohta, mida liit peab veel väljendama Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 sätestatud korra kohaselt.

IPEECi sekretariaat pakkus välja IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja lühiajalise pikendamise, et vältida IPEECi tegevuse järsku lõpetamist 24. mail 2019, mil lõpeb pädevusraamistikuga ette nähtud kümneaastane periood.

2017. aastal, selleks et „tugevdada rahvusvahelist koostööd energiatõhususe valdkonnas, hoida ära energiatõhususe valdkonnas töötavate rahvusvaheliste organisatsioonide töö dubleerimist ning luua võimalusi ressursside tõhusamaks kasutamiseks ja koostöö mõju suurendamiseks“, tegi G20 eesistujariik Saksamaa ettepaneku uurida võimalusi energiatõhususkeskuse (edaspidi „keskus“) loomiseks. Pärast pingelisi läbirääkimisi esitati ettepanek luua Rahvusvahelise Energiaagentuuri raames selline keskus, et luua sünergia IPEECi ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri vahel ning tagada IPEECi töö jätkamine pärast IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja lõppemist 24. mail 2019.

20. veebruaril 2019 kiitis Rahvusvahelise Energiaagentuuri haldusnõukogu rahvusvahelise energiaprogrammi lepingu artikli 65 kohase eritegevusena heaks energiatõhususkeskuse

² Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/954/EÜ (*ELT L 330, 16.12.2009, lk 37–47*)

asutamise esialgu viieks aastaks. Lisaks lepiti haldusnõukogus kokku, et kui IPEECi liikmed otsustavad IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaega pikendada, asub IPEECi sekretariaat Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures kuni 31. detsembrini 2019, tingimusel et enne 23. maid 2019 on saadud piisavalt rahalisi vahendeid ja võetud kohustusi, et katta pikendusperioodi kulud.

Seda arvesse võttes võimaldaks IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamine veel saada lisaaega, et arutada IPEECi tegevuse üleviimist uude energiatõhususkeskusesse ja teha sellekohane otsus.

Tegevuslikult võetakse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamisega 31. detsembrini 2019 arvesse IPEECi tööprogrammi ja IPEECi liikmetele põhiteenuste osutamise jätkumist. See hõlmab näiteks G20 raames energiatõhususe valdkonnas tehtavat tööd, mis käesoleval aastal hõlmab ka üritusi pärast IPEECi praeguste volituste lõppemist 24. mail. Samuti võetakse arvesse rahaliste vahendite kättesaadavust tegevuse katmiseks pikendusperioodil, kuna IPEECi sekretariaat saab praegu panuseid kogu 2019. kalendriaastaks.

Makse tehakse 2019. aasta jaoks ja vahendeid kasutatakse IPEECi sekretariaadi toimimiseks kuni 2019. aasta lõpuni ja kui vahendeid jääb veel järgi, kasutatakse neid õigusjärglase tegevuse toetamiseks. Kui enne 2019. aasta lõppu ei tehta IPEECi või selle õigusjärglasega seotud rahvusvahelist koostööd, tagastatakse vahendid üldjuhul vastavalt Rahvusvahelise Energiaagentuuri sellekohasele korrale.

Kavandatav otsus on osaliste jaoks siduv vastavalt lepingu artikli punktile 7.1.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Eespool olevas jaotises selgitatud põhjendusi arvestades otsustasid IPEECi liikmed 21. veebruaril poliitikakomitee 16. koosolekul järgmist, ilma et see piiraks liidu seisukohta, mida tuleb veel väljendada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasele korrale:

- kiita heaks rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamine ajavahemikuks alates 24. maist kuni 31. detsembrini 2019;
- väljendada heameelt Rahvusvahelise Energiaagentuuri haldusnõukogu otsuse üle, et IPEECi sekretariaadi asukoht jääb memorandumil alusel Rahvusvahelise Energiaagentuuri juurde kuni 31. detsembrini 2019;
- teha IPEECi sekretariaadile ülesandeks tagada IPEECi halduslik järjepidevus pikendamisperioodil, sealhulgas teha koostööd Rahvusvahelise Energiaagentuuriga, et pikendada töötajate lepinguid ning valmistada ette 2019. aasta läbivaadatud tööprogrammi ja eelarve heakskiitmine täidesaatva komitee järgmisel koosolekul, mis toimub 28.–29. märtsil 2019;
- kutsuda liikmeid üles tegema kõik endast oleneva, et teha oma 2019. aasta vabatahtlikud panused ja esitada sellekohased kirjad hiljemalt 22. maiks 2019. Kavatsusest teha sellised vabatahtlikud panused tuleks sekretariaati teavitada täidesaatva komitee järgmiseks koosolekuks, mis toimub 28.–29. märtsil;
- väljendada heameelt Rahvusvahelise Energiaagentuuri haldusnõukogu otsuse üle, et energiatõhususkeskuse sekretariaadi asukoht jääb Rahvusvahelise Energiaagentuuri juurde, ja võtta teadmiseks sellega seotud teade, mis edastati poliitikakomitee liikmetele;

- tunnistades, et energiatõhususkeskus ei ole uus üksus ega institutsioon, vaid koondab IPEECi töö ülemaailmse energiatõhususalase uue ja tugevama koostöövahendi alla, teha IPEECi sekretariaadile ülesandeks teha koostööd Rahvusvahelise Energiaagentuuri ja huvitatud liikmetega keskuse loomiseks ja töölerakendamiseks;
- nõuda, et poliitikakomitee esimees ja aseesimehed koos teiste huvitatud riikidega teeksid koostööd IPEECi sekretariaadi ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri sekretariaadiga, et viia aasta jooksul lõpule energiatõhususkeskuse loomine; ning
- kiita heaks IPEECi tegevuse jätkuv sujuv halduslik üleviimine keskusesse, eelkõige seoses töörühmade, rahaliste vahendite ja IPEECi sekretariaadi töötajatega.

On tehtud ettepanek, et liit nõustub selle otsusega.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse alusel siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

IPEEC on organ, mis on loodud lepinguga, nimelt rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse pädevusraamistikuga (edaspidi „pädevusraamistik“).

Akt, mille IPEEC peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatud akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas pädevusraamistiku punktiga 7.1, kuna sellega pikendatakse kohustusi, mis IPEECi liikmed võtsid esialgse pädevusraamistiku sõlmimisel.

Kavandatav õigusliku toimega akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku; pädevusraamistiku alusel loodud institutsiooniline raamistik jääb samaks.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

³ Euroopa Liidu Kohtu otsus, 7.10.2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud energiatõhususe edendamisega energeetika valdkonnas.

Seega on esildatud otsuse materiaaloiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (IPEEC) raames seoses IPEECi praeguse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamisega ajavahemikuks 24. maist kuni 31. detsembrini 2019

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (edaspidi „IPEEC“) pädevusraamistik (edaspidi „leping“) hakkas kehtima 24. mail 2009 ja sõlmiti Euroopa Liidu poolt nõukogu otsusega 2009/954/EÜ⁴.
- (2) Vastavalt lepingu punktile 7.1 võivad IPEECi liikmed otsustada selle kehtivusaega pikendada. Poliitikakomitee, mis on IPEECi peaassamblee, kuhu kuuluvad kõigi selle liikmete kõrgetasemelised esindajad ning millele on usaldatud IPEECi üldise tegevuse ja poliitika juhtimine, on asjakohane organ, mille raames IPEECi liikmed saavad otsustada lepingu pikendamise üle.
- (3) IPEECi liikmed, välja arvatud liit, kiitsid poliitikakomitee koosolekul 21. veebruaril 2019 heaks IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamise ajavahemikuks 24. maist kuni 31. detsembrini 2019.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel võetav seisukoht IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamise kohta, sest pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamine oleks liidule siduv.
- (5) IPEECi liikmed kaaluvad võimalust ühendada IPEECi praegune tegevus ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri energiatõhususalane tegevus energiatõhususkeskuse alla, et luua selles valdkonnas sünergiat. IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja lühiajalise pikendamise eesmärk on anda ajutise meetmena vajalikku aega energiatõhususkeskuse loomiseks, tagades samal ajal, et IPEECi tegevus jätkub ja antakse ilma katkestuseta üle uuele energiatõhususkeskusele.
- (6) Tegevuslikult võetakse pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamisega kuni 31. detsembrini 2019 arvesse IPEECi tööprogrammi jätkuvat rakendamist ja IPEECi liikmetele põhiteenuste osutamise jätkumist. See hõlmab G20 raames energiatõhususe

⁴ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/954/EÜ dokumentide Rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (IPEEC) pädevusraamistik ja Memorandum rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse sekretariaadi asumise kohta Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures allakirjutamise ja sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (ELT L 330, 16.12.2009, lk 37).

valdkonnas tehtavat tööd, mis käesoleval aastal hõlmab ka üritusi pärast IPEECi praeguste volituste lõppemist 24. mail 2019. Samuti võetakse arvesse rahaliste vahendite kättesaadavust tegevuse katmiseks pikendusperioodil, kuna IPEECi sekretariaat saab praegu panuseid kogu 2019. kalendriaasta jaoks ning tegevused, ülejäänud töötajad ja võimalikud vahendid saaks üle kanda uuele energiatõhususkeskusele.

- (7) Selleks et vältida IPEECi tegevuse järsku lõpetamist 24. mail 2019, on seega oluline IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja lühiajaline pikendamine. Vastavalt IPEECi pädevusraamistiku punktile 3.4 tuleb pikendamise lõplik otsus vastu võtta IPEECi liikmete konsensuse alusel ning pärast poliitikakomitee 21. veebruari 2019. aasta koosolekut ei ole nõukogu otsust veel vastu võetud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel võetav seisukoht on järgmine:

- (1) kiita heaks IPEECi pädevusraamistiku kehtivusaja pikendamine ajavahemikuks alates 24. maist kuni 31. detsembrini 2019;
- (2) nõustuda Rahvusvahelise Energiaagentuuri haldusnõukogu otsusega, et IPEECi sekretariaadi asukoht jääb Rahvusvahelise Energiaagentuuri juurde kuni 31. detsembrini 2019 vastavalt memorandumile, milles käsitletakse IPEECi sekretariaadi asukohana Rahvusvahelist Energiaagentuuri;
- (3) kiita heaks IPEECi tegevuse halduslik üleviimine uude energiatõhususkeskusesse, eelkõige seoses töörühmade, rahaliste vahendite ja IPEECi sekretariaadi töötajatega.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*